2024/3236

23.12.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2024/3236,

annettu 19 päivänä joulukuuta 2024,

asetusten (EU) 2021/1057 ja (EU) 2021/1058 muuttamisesta jälleenrakennukseen myönnettävän alueellisen hätätilanteen tuen (RESTORE) osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 164 artiklan, 175 artiklan 3 kohdan ja 178 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Viimeaikaisilla tulvilla ja maastopaloilla Keski-, Itä- ja Etelä-Euroopassa on ollut tuhoisia vaikutuksia näillä alueilla elävään väestöön. Monissa kaupungeissa ja kylissä tarvitaan laajoja jälleenrakennustöitä vahingoittuneen infrastruktuurin ja laitteiden korjaamiseksi. Näiden luonnonkatastrofien sosiaalisten ja taloudellisten seurausten lieventäminen edellyttää välittömiä toimenpiteitä. Lisäksi ihmiset tarvitsevat nopeasti perushyödykkeitä. On tarpeen myös tukea työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työpaikkansa säilyttämisessä rajoitetun ajan, jos he eivät luonnonkatastrofin vuoksi pääse tavanomaiselle työpaikalleen. Jotta voidaan torjua luonnonkatastrofien tuhoisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, olisi myös varmistettava terveydenhuollon saatavuus, myös sellaisten henkilöiden osalta, jotka eivät ole välittömästi sosioekonomisesti haavoittuvassa asemassa. On näyttöä siitä, että luonnonkatastrofit todennäköisesti lisääntyvät tulevaisuudessa. Sen vuoksi on aiheellista luoda väliaikainen kehys, jolla voidaan tarjota joustoa ja rahoitustukea ja säilyttää samalla koheesiopolitiikan investointien pitkän aikavälin strateginen luonne.

(2) Jotta voidaan nopeasti keventää asianomaisten jäsenvaltioiden talousarvioihin kohdistuvaa rasitetta ja lieventää alueellisten erojen kärjistymisen riskiä, neuvoston asetuksella (EY) N:o 2012/2002 ([4]) perustetusta Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (EUSR) saatavilla olevien määrärahojen lisäksi luonnonkatastrofeista kärsiville jäsenvaltioille, alueille, paikallisviranomaisille ja ihmisille olisi myönnettävä tehokasta tukea myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057 ([5]) perustetusta Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1058 ([6]) säännellyistä Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja koheesiorahastosta.

(3) Jotta luonnonkatastrofeista kärsiville jäsenvaltioille voidaan tarjota lisäjoustoa, Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen puitteissa olisi säädettävä uudesta erityistavoitteesta, jonka kautta EAKR:n ja koheesiorahaston rahoitustukea voidaan kanavoida tällaisten katastrofien jälkeiseen jälleenrakentamiseen.

([1]) Lausunto annettu 4. joulukuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([2]) Lausunto annettu 21. marraskuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. joulukuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. joulukuuta 2024.
([4]) Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3).
([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).
([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

(4) Toimintapoliittisella tavoitteella 2, jolla edistetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 ([7]) 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua vihreämpää, vähähiilistä nollahiilitaloutta kohti siirtyvää ja sopeutumiskykyistä Eurooppaa edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiasiirtymää, vihreitä ja sinisiä investointeja, kiertotaloutta, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa sekä kestävää kaupunkiliikennettä, ja johon uusi erityistavoite sisällytettäisiin, tuetaan suoraan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita. Komission 24 päivänä helmikuuta 2021 antamassa tiedonannossa ”Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi” pyritään kehittämään sopeutumistoimia ilmastonmuutoksesta johtuviin katastrofeihin, kuten kuten tulviin, maastopaloihin tai kuivuuteen liittyvien riskien hallitsemiseksi. Katastrofien ehkäisemiseen ja niihin varautumiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen suunniteltujen investointien jatkuvuus ja lisääminen olisi varmistettava, jotta voidaan lieventää yhä useammin esiintyvien luonnonkatastrofien, myös ilmastoon liittyvien katastrofien, vaikutuksia. Jälleenrakennustoimia ei olisi toteutettava katastrofien ehkäisemiseen ja niihin varautumiseen tehtävien pitkän aikavälin rakenteellisten investointien kustannuksella. Investoitaessa infrastruktuuriin Unionin rahoittaman infrastruktuurin palautumiskyvyn parantamiseksi tulevissa, yhä useammin esiintyvissä ja vakavammissa ilmastoon liittyvissä katastrofeissa olisi varmistettava ilmastokestävyys ja sovellettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta.

(5) Asetuksessa (EU) 2021/1058 vahvistetun EAKR:n tuen soveltamisalan mukaisesti uuden erityistavoitteen mukaisesti myönnettävä tuki luonnonkatastrofien jälkeiselle jälleenrakentamiselle voi kattaa vahingoittuneen tai tuhoutuneen infrastruktuurin, kuten julkisen infrastruktuurin, kunnostamisen sekä investoinnit yritysten kiinteään pääomaan ja laitteisiin, tarvittaessa myös muussa kuin alkuperäisessä paikassa tai muodossa, palautumiskykyisellä ja kestävällä tavalla. Lisäksi voidaan tukea luonnonalueiden, biologisen monimuotoisuuden ja vihreän infrastruktuurin ennallistamista, myös Natura 2000 -alueilla. Tähän voi sisältyä uudelleenmetsittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Koheesiorahastosta voidaan myöntää tukea myös uuteen erityistavoitteeseen siltä osin kuin se on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1058 vahvistetun koheesiorahastosta myönnettävän tuen soveltamisalan mukaista.

(6) Luonnonkatastrofeihin liittyvän jälleenrakentamisen yhteydessä valintaprosessissa olisi asetettava etusijalle toimet, jotka perustuvat paremman jälleenrakentamisen (”build back better”) periaatteeseen. Kyseisen periaatteen mukaan katastrofin jälkeisiä elpymis-, kunnostus- ja jälleenrakennusvaiheita käytetään yhteisöjen selviytymiskyvyn parantamiseen toteuttamalla katastrofiriskin vähentämistoimenpiteitä, kuten Yhdistyneiden kansakuntien Sendain kehyksessä katastrofiriskien vähentämiseksi 2015–2030 todetaan. Samalla valituille toimille annettavan tuen olisi pysyttävä oikeasuhteisena ja tuen määrä linjassa katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden varmistamista koskevan tavoitteen kanssa. Jos jäsenvaltio voi saada tukea EUSR:stä sellaisten keskeisten hätä- ja pelastustoimien rahoittamiseen, joilla infrastruktuuri palautetaan luonnonkatastrofia edeltävään kuntoon, EAKR:stä ja koheesiorahastosta myönnettävää tukea voidaan käyttää täydentävästi EUSR:n kanssa tällaisen infrastruktuurin toimivuuden parantamiseen sen kapasiteetin, kestävyyden ja palautumisskyvyn tehostamiseksi tulevien luonnonkatastrofien varalta. EAKR:stä ja koheesiorahastosta myönnettävän tuen tarkoituksena on tukea palautumiskykyä ja riskeihin varautumista.

(7) Liikamaksujen välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ESR+:n, EAKR:n tai koheesiorahaston kattama tuki ei ole päällekkäistä muusta unionin välineestä, kansallisesta välineestä tai yksityisestä vakuutusjärjestelmästä saadun tuen kanssa.

(8) Luonnonkatastrofien vaikutuksiin reagoimiseksi jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus tarjota erityisten toimintalinjojen kautta kohdennettua, nopeaa ja välitöntä apua katastrofien kielteisten sosioekonomisten seurausten lieventämiseksi. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava tukea joko erityisen toimintalinjan sisällä tai sen ulkopuolella väliaikaisia toimenpiteitä, jotka on suunnattu luonnonkatastrofeista suoraan kärsiville ihmisille ja joilla tarjotaan elintarvikkeina ja/tai perushyödykkeinä annettavaa apua ilman liitännäistoimenpiteiden tarjoamisvelvoitetta. Silloin kun se on ehdottoman välttämätöntä ja perusteltua, jäsenvaltioiden olisi myös säädettävä työajan lyhentämisjärjestelyistä tarjoamatta aktiivisia toimenpiteitä, ellei kyseisistä toimenpiteistä säädetä kansallisessa lainsäädännössä, luonnonkatastrofien seurauksista kärsiville työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille, jotta he voivat säilyttää työpaikkansa, sekä toimenpiteitä terveydenhuollon saatavuuden tarjoamiseksi, myös henkilöille, jotka eivät ole välittömästi sosioekonomisesti haavoittuvassa asemassa. Sen vuoksi asetuksessa (EU) 2021/1057 on aiheellista säätää tällaisia väliaikaisia toimenpiteitä koskevista joustomahdollisuuksista rajoitetuksi ajaksi.

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

(9) Luonnonkatastrofeihin reagoimisen tukemiseen varatut määrärahat olisi kohdennettava yhdelle tai useammalle erityiselle toimintalinjalle, jossa yhteisrahoitusosuus voi olla enimmillään 95 prosenttia. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää asetuksessa (EU) 2021/1060 säädettyjä olemassaolevia mahdollisuuksia siirtää määrärahoja koheesiopolitiikan rahastojen välillä lisätäkseen kyseisten erityisten toimintalinjojen puitteissa käytettävissä olevia varoja. Ne voivat myös kohdentaa määrärahoja uudelleen mistä tahansa toimintapoliittisesta tavoitteesta sovettavia sääntöjä noudattaen.

(10) Erityisille toimintalinjoille kohdennettavat kokonaismäärärahat olisi rajoitettava enintään 10 prosenttiin jäsenvaltion alustavista kansallisista ESR+:n ja EAKR:n kokonaismäärärahoista. Kyseiset määrärahat olisi voitava kohdentaa useammalla kuin yhdellä ohjelman muutoksella, ja ne olisi voitava liittää useampaan kuin yhteen katastrofiin. Olisi myös edelleen noudatettava periaatetta, jonka mukaan komissio suorittaa maksut talousarviomäärärahojen mukaisesti ja käytettävissä olevien varojen rajoissa.

(11) Jotta voidaan tarjota välitöntä tukea luonnonkatastrofeista johtuviin jälleenrakennusinvestointeihin ja lieventää tällaisten luonnonkatastrofien kielteisiä sosioekonomisia seurauksia, erityisistä toimintalinjoista olisi voitava maksaa ylimääräinen poikkeuksellinen ennakkomaksu. Kyseisiin poikkeuksellisiin ennakkomaksuihin sovellettavien sääntöjen olisi oltava yhdenmukaisia asetuksessa (EU) 2021/1060 vahvistettujen ennakkomaksuihin sovellettavien sääntöjen kanssa.

(12) Jotta jäsenvaltiot voisivat puuttua täysimääräisesti 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana tapahtuneiden luonnonkatastrofien seurauksiin, niiden hallintoviranomaisten olisi voitava valita tuen kohteiksi toimia, jotka on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ennen ohjelmaan liittyvän rahoitushakemuksen jättämistä hallintoviranomaiselle, edellyttäen, että toimella reagoidaan tällaiseen luonnonkatastrofiin.

(13) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on Keski-, Itä- ja Etelä-Euroopan viimeaikaisten tulvien ja maastopalojen vuoksi luonnonkatastrofien kielteisten sosioekonomisten seurausten lieventäminen muuttamalla asetuksia (EU) 2021/1057 ja (EU) 2021/1058, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(14) Asetukset (EU) 2021/1057 ja (EU) 2021/1058 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

(15) Kun otetaan huomioon viimeaikaisten luonnonkatastrofien tuhoisat vaikutukset ja kiireellinen tarve tarjota jäsenvaltioille välitöntä tukea, olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyssä kansallisten parlamenttien asemaa koskevassa pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon ajanjaksosta.

(16) Koska luonnonkatastrofeihin liittyvään tilanteeseen on tarpeen reagoida kiireellisesti, tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) 2021/1057 muuttaminen

Lisätään asetukseen (EU) 2021/1057 artikla seuraavasti:

”*12 b artikla*

Tuki luonnonkatastrofien kielteisten sosioekonomisten seurausten lieventämiseksi

1. Jäsenvaltiot voivat käyttää ESR+:aa lieventääkseen 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana tapahtuneiden luonnonkatastrofien kielteisiä sosioekonomisia seurauksia. Tätä artiklaa sovellettaessa luonnonkatastrofilla tarkoitetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 (*) 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa määriteltyä suurta luonnonkatastrofia tai alueellista luonnonkatastrofia. Tähän voi sisältyä luonnonkatastrofi, joka aiheuttaa välittömiä vahinkoja, jotka alittavat kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistetut kynnysarvot, edellyttäen, että

jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on tunnustanut sen luonnonkatastrofiksi. Jos luonnonkatastrofi, joka aiheuttaa välittömiä vahinkoja, jotka alittavat neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistetut kynnysarvot, on tapahtunut 24 päivän joulukuuta 2024 jälkeen, sitä on pidettävä luonnonkatastrofina edellyttäen, että asiaankuuluvan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on tunnustanut sen sellaiseksi 12 viikon kuluessa päivästä, jona kyseisestä luonnonkatastrofista johtuva ensimmäinen vahinko ilmeni.

2. Tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa määrärahoja voidaan kohdentaa asianomaisten ohjelmien erityisille toimintalinjoille. Asetuksen (EU) 2021/1058 3 artiklan 1 b kohdan mukaisesti ESR+:sta sekä EAKR:stä ja koheesiorahastosta kyseisille erityisille toimintalinjoihille kohdennetut kokonaismäärärahat rajoitetaan koko ohjelmakaudeksi enintään 10 prosenttiin ESR+:n ja EAKR:n alustavista kansallisista kokonaismäärärahoista. Asiaa koskeva ohjelman muutos on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona luonnonkatastrofi tapahtui, tai jos luonnonkatastrofi tapahtui ennen 24 päivää joulukuuta 2024, viimeistään 25 päivänä kesäkuuta 2025.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista erityisistä toimintalinjoista voidaan tukea mitä tahansa tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettua erityistavoitetta.

4. Työajan lyhentämisjärjestelyt, joiden tarkoituksena on reagoida luonnonkatastrofien seurauksiin tarvitsematta yhdistää niihin aktiivisia toimenpiteitä, sekä terveydenhuollon saatavuus myös henkilöille, jotka eivät ole välittömästi sosioekonomisesti haavoittuvassa asemassa, voivat olla tukikelpoisia enintään 18 kuukauden ajan päivästä, jona luonnonkatastrofi tapahtui, väliaikaisena toimenpiteenä, jos se on ehdottoman välttämätöntä.

5. Poiketen siitä, mitä 19 artiklan 4 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden ei tarvitse täydentää elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden antamista liitännäistoimenpiteillä 4 artiklan 1 kohdan m alakohdassa vahvistetun erityistavoitteen mukaisesti, jos tällaisen avun tarkoituksena on reagoida luonnonkatastrofien seurauksiin. Tällainen elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden antaminen ilman liitännäistoimenpiteitä voi olla tukikelpoista enintään kuuden kuukauden ajan päivästä, jona luonnonkatastrofi tapahtui, ja joka tapauksessa 1 päivän tammikuuta 2024 jälkeen.

6. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/1060 63 artiklan 6 kohdassa säädetään, asianomainen hallintoviranomainen voi valita erityisen toimintalinjan tukea varten toimia, jotka on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ennen rahoitushakemuksen jättämistä hallintoviranomaiselle, edellyttäen, että toimella reagoidaan luonnonkatastrofiin, joka on tapahtunut 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana.

7. Komissio maksaa 25 prosenttia tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille erityisille toimintalinjoille kohdennetuista määrärahoista ohjelman muutoksen hyväksymistä koskevan päätöksen mukaisesti poikkeuksellisena ennakkomaksuna asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn ohjelman vuotuisen ennakkomaksun lisäksi. Kyseinen poikkeuksellinen ennakkomaksu maksetaan 60 päivän kuluessa siitä, kun komissio on antanut päätöksen ohjelman muutoksen hyväksymisestä, edellyttäen, että käytettävissä on riittävästi varoja. Jos kyseisille toimintalinjoille kohdennettuja määrärahoja lisätään myöhemmin, maksetaan ylimääräinen ennakkomaksu, joka on 25 prosenttia korotuksesta.

Poikkeuksellisena ennakkomaksuna maksettu määrä on tarkastettava ja hyväksyttävä sekä poistettava komission tileistä asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti viimeistään viimeisenä tilivuonna.

Poikkeuksellisesta ennakkomaksusta kertyvät korot on asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 6 kohdan mukaisesti käytettävä kyseisen ohjelman osalta samalla tavalla kuin ESR+:sta osoitettavat varat, ja ne on sisällytettävä viimeisen tilivuoden tilitykseen.

Asetuksen (EU) 2021/1060 97 artiklan 1 kohdan mukaisesti poikkeuksellista ennakkomaksua ei keskeytetä.

Maksetut poikkeukselliset ennakkomaksut sisältyvät asetuksen (EU) 2021/1060 105 artiklan 1 kohdan mukaisesti vapautettavia määriä laskettaessa huomioon otettaviin ennakkomaksuihin.

8. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/1060 112 artiklan 3 kohdassa säädetään, tämän artiklan 2 kohdan mukaisen luonnonkatastrofien kielteisten sosioekonomisten seurausten lieventämisen tukemiseksi perustetun erityisen toimintalinjan yhteisrahoitusosuuden enimmäismäärä on 95 prosenttia.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luonnonkatastrofeihin reagoimiseksi valittuja toimia varten toisesta unionin välineestä, kansallisesta välineestä tai yksityisestä vakuutusjärjestelmästä saatu tuki vähennetään komissiolle toimitettuun maksatushakemukseen sisältyvistä menoista.

(*) Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).".

2 artikla

Asetuksen (EU) 2021/1058 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/1058 seuraavasti:

1. Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 kohdan b alakohtaan alakohta seuraavasti:

"x) tukemalla investointeja, joilla edistetään jälleenrakentamista vastauksena 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana tapahtuneeseen luonnonkatastrofiin.";

b) lisätään kohta seuraavasti:

"1 b. Tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan x alakohtaa sovellettaessa luonnonkatastrofilla tarkoitetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 (*) 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa määriteltyä suurta luonnonkatastrofia tai alueellista luonnonkatastrofia. Tähän voi sisältyä luonnonkatastrofi, joka aiheuttaa välittömiä vahinkoja, jotka alittavat kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistetut kynnysarvot, edellyttäen, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on tunnustanut sen luonnonkatastrofiksi.

Jos luonnonkatastrofi, joka aiheuttaa välittömiä vahinkoja, jotka alittavat neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistetut kynnysarvot, on tapahtunut 24 päivän joulukuuta 2024 jälkeen, sitä on pidettävä luonnonkatastrofina edellyttäen, että asiaankuuluvan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on tunnustanut sen sellaiseksi 12 viikon kuluessa päivästä, jona kyseisestä luonnonkatastrofista johtuva ensimmäinen vahinko ilmeni.

Tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan x alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen kohdennetut määrärahat on osoitettava Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen kuuluvien ohjelmien erityisille toimintalinjoille asianomaisen toimintapoliittisen tavoitteen mukaisesti. Kyseiselle erityistavoitteelle ja asetuksen (EU) 2021/1057 12 b artiklan 2 kohdan mukaisesti vahvistetuille erityisille toimintalinjoihille kohdennetut määrärahat rajoitetaan koko ohjelmakaudeksi enintään 10 prosenttiin ESR+:n ja EAKR:n alustavista kansallisista kokonaismäärärahoista. Asiaa koskeva ohjelman muutos on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona luonnonkatastrofista johtuva vahinko ensin ilmeni, tai jos luonnonkatastrofi tapahtui ennen 24 päivää joulukuuta 2024, viimeistään 25 päivänä kesäkuuta 2025.

Komissio maksaa 25 prosenttia tämän kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuille toimintalinjoille kohdennetuista määrärahoista ohjelman muutoksen hyväksymistä koskevan päätöksen mukaisesti poikkeuksellisena ennakkomaksuna asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn ohjelman vuotuisen ennakkomaksun lisäksi. Kyseinen poikkeuksellinen ennakkomaksu maksetaan 60 päivän kuluessa siitä, kun komissio on antanut päätöksen ohjelman muutoksen hyväksymisestä, edellyttäen, että käytettävissä on riittävästi varoja. Jos kyseisille toimintalinjoille kohdennettuja määrärahoja lisätään myöhemmin, maksetaan ylimääräinen ennakkomaksu, joka on 25 prosenttia korotuksesta.

Poikkeuksellisena ennakkomaksuna maksettu määrä on tarkastettava ja hyväksyttävä sekä poistettava komission tileistä asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti viimeistään viimeisenä tilivuonna.

Poikkeuksellisesta ennakkomaksusta kertyvät korot on asetuksen (EU) 2021/1060 90 artiklan 6 kohdan mukaisesti käytettävä kyseisen ohjelman osalta samalla tavalla kuin EAKR:stä tai koheesiorahastosta osoitettavat varat, ja ne on sisällytettävä viimeisen tilivuoden tilitykseen.

Asetuksen (EU) 2021/1060 97 artiklan 1 kohdan mukaisesti poikkeuksellista ennakkomaksua ei keskeytetä.

Maksetut poikkeukselliset ennakkomaksut sisältyvät asetuksen (EU) 2021/1060 105 artiklan 1 kohdan mukaisesti vapautettavia määriä laskettaessa huomioon otettaviin ennakkomaksuihin.

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/1060 112 artiklan 3 kohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan x alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen tukemiseksi perustetun erityisen toimintalinjan yhteisrahoitusosuuden enimmäismäärä on 95 prosenttia.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan x alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen mukaisesti valittuihin toimiin toisesta unionin välineestä, kansallisesta välineestä tai yksityisestä vakuutusjärjestelmästä saatu tuki vähennetään komissiolle toimitettuun maksatushakemukseen sisältyvistä menoista.

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/1060 63 artiklan 6 kohdassa säädetään, asianomainen hallintoviranomainen voi valita erityisen toimintalinjan tukea varten toimia, jotka on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ennen rahoitushakemuksen jättämistä hallintoviranomaiselle, edellyttäen, että toimella reagoidaan luonnonkatastrofiin, joka on tapahtunut 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana.

(*) Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).";

c) korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3. Koheesiorahastosta tuetaan toimintapoliittisia tavoitteita 2 ja 3, mukaan lukien 1 kohdan b alakohdan x alakohdassa tarkoitettu erityistavoite, sikäli kuin se on 6 artiklassa vahvistetun tuen soveltamisalan mukaista.";

2. Lisätään liitteessä I olevaan taulukkoon 1 toimintapoliittista tavoitetta 2 koskevaan kohtaan rivi seuraavasti:

"

	x) Jälleenrakentamista edistävien investointien tukeminen vastauksena 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2025 välisenä aikana tapahtuneeseen luonnonkatastrofiin.	Kaikki toimintapoliittisten tavoitteiden 1–4 erityistavoitteiden osalta luetellut RCO:t	Kaikki toimintapoliittisten tavoitteiden 1–4 erityistavoitteiden osalta luetellut RCR:t

".

3 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2024.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puheenjohtaja	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	BÓKA J.